

นิทรรศการ : สายใยแห่งธรรมชาติ ฝ้าย & กัญชง

ฝ้าย (COTTON)

Gossypium herbaceum L.

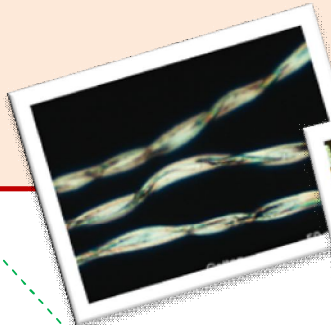
ฝ้ายและผลิตภัณฑ์จากฝ้ายเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของมนุษย์มาตั้งแต่สมัยโบราณ โดยการใช้ปุยฝ้ายถักทอ ตัดเย็บเป็นของใช้ เครื่องนุ่งห่ม ใช้ในงานพิธีทางศาสนา งานมงคลต่าง ๆ นอกจากนี้ฝ้ายยังสามารถใช้ประโยชน์จากเมล็ด และน้ำมันจากเมล็ดในอุตสาหกรรมอาหาร และอาหารสัตว์ได้อีกด้วย

โมเสนโจดโก

สถานที่พบซากฝ้ายเก่าแก่อายุ 3,000 ปี

ฝ้ายมีหลักฐานทางโบราณคดีที่เก่าแก่ที่สุดคือผ้าฝ้ายอายุประมาณ 5,000 ปีก่อนคริสตกาล พบที่เม็กซีโก ในทวีปเอเชียพบซากฝ้ายเก่าแก่อายุประมาณ 3,000 ปีก่อนคริสตกาลที่บริเวณลุ่มแม่น้ำสินธุ ซึ่งปัจจุบันอยู่ในเขตปากีสถาน ในไทยพบหลักฐานทางโบราณคดีเป็นดินเผาที่ใช้ปั่นฝ้ายอายุประมาณ 3,000 ปี ที่บ้านเชียง อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี

ผ้าฝ้ายมีคุณสมบัติเนื้อนุ่ม โปร่งสบาย
และระบายความร้อนได้ดี

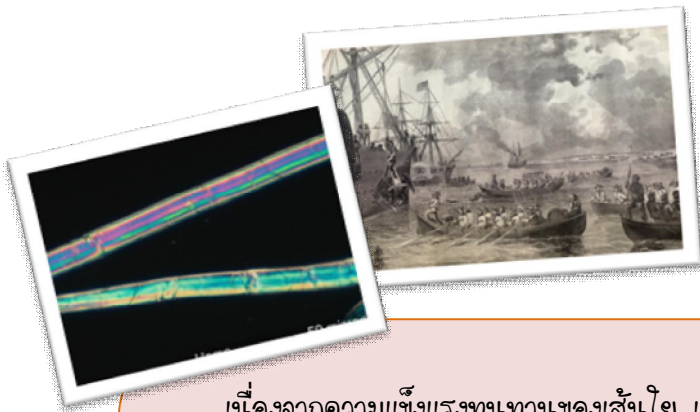
กัญชง (HEMP)

Canabis sativa L.

กัญชงเป็นไม้ล้มลุกที่มีลักษณะทางพฤกษศาสตร์คล้ายกัญชา เป็นพืชที่ให้ประโยชน์ด้านสิ่งทอเป็นหลัก และผลิตเยื่อกระดาษได้ นอกจากนี้เมล็ดกัญชงยังมีโปรตีนและกรดไขมันโอเมก้า 3 ซึ่งมีประโยชน์ต่อร่างกายมนุษย์

การใช้กัญชงมีมาตั้งแต่ยุคหิน โดยพบรอยพิมพ์เส้นใยกัญชงในเครื่องปั้นดินเผาจีนและไต้หวันอายุมากกว่า 10,000 ปี ในช่วงปลายยุคกลางเยอรมันและอิตาลีใช้กัญชงในอาหาร หรือต้มในซุป

ชาวม้งต้องใช้ใผ่จากใยกัญชง
ในพิธีสำคัญต่าง ๆ

เนื่องจากความแข็งแรงทนทานของเส้นใย และมีราคาต่ำกว่าเส้นใยพืชชนิดอื่น ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 กัญชงถูกใช้เป็นจำนวนมากโดยสหรัฐอเมริกา โดยจัดทำเครื่องแบบ ใบเรือ และเชือก ในการทำสงคราม

ต่อมาเกิดการเกิดขึ้นของเครื่องจักรไอน้ำและเครื่องยนตดีเซลซึ่งมีโครงสร้างเป็นเหล็กและเหล็กกล้าในช่วงศตวรรษที่ 20 ได้ลดการใช้เส้นใยกัญชงในการใช้งานทางทะเลออกไป สถานการณ์ของกัญชงแย่ลงอีกเมื่อมีการคิดค้นเส้นใยสังเคราะห์ขึ้น และเอกสารที่โจมตีว่ากัญชงเป็นพืชเสพติด